معارف سالم، متوازن و کوشا ضامن رشد و ترقی کشور است

جمهوری اسلامی افغانستان
د پوهنې وزارت ۱۳۸۱

هفته نامه
معارف

د پوهنې وزارت خبري، ادبي او ټولنيزه خپرونه
اوونیزه
سال تاسیس ۱۳۸۱ شماره مسلسل ۲۰۶ ماه قوس سال ۱۳۹۵

پیام جلالتمآب سرپرست وزارت معارف به مناسبت میلاد با سعادت پیامبر اکرم "ص"

به مناسبت میلاد با سعادت حضرت سرور کائنات ، فخر موجودات ، احمد مجتبی ، محمد مصطفی "صلی الله علیه و آله و اصحابه وسلم" ؛ بهترین تبریکات فایقه و تمنیات شایسته خود را به مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان ، مقام عالی ریاست اجراییه جمهوری اسلامی افغانستان ، اعضای کابینه و شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان ، منسوبان معارف کشور ، قاطبه ی ملت نجیب و شرافتمند افغانستان ، امت اسلامی در سراسر جهان و کافه ی بشریت در روی زمین عرض نموده ؛ موفقیت ، پیروزی ، بهروزی و سعادت داریْن مسلمانان افغانستان و جهان را در پرتو ارشادات الهی و شریعت غرای محمدی "صلی الله علیه وسلم" از بارگاه خداوند یکتای بی همتا مسألت دارم. به امیدی یک افغانستان آباد ، مرفه ، مترقی ، پیشرفته و دارای یک امنیت کلی و صلح سرتاسری در کشورمان افغانستان .

تفاهمنامه همکاری برای ارتقای ظرفیت کارمندان اناث وزارت معارف به امضأ رسید

تفاهمنامه همکاری برای بلند بردن ظرفیت کارمندان اناث وزارت معارف میان کمسیون ملی یونسکو و آیسیسکو و موسسه مدیریتی و مشورتی (Headway Tanweer) با حضور دکتور اسدالله محقق معین انکشاف نصاب تعلیمی و تربیه معلم و سرپرست وزارت معارف به امضأ رسید.

در محفلی به این مناسبت درتالار کلوپ وزارت معارف برگزار گردیده بود محترم دکتور اسدالله محقق معین انکشاف نصاب تعلیمی و تربیه معلم و سرپرست وزارت ضمن سپاسگزاری از همکاری موسسه یاد شده گفت: رهبری وزارت معارف متعهد است که به خاطر بلند بردن ظرفیت کارمندان به خصوص قشر اناث با تمام نیرو سعی و تلاش نموده و دریْن راه قدم های استوار بردارند .

موصوف همچنان افزود: تطبیق این نوع پروژه ها ما را قادر میسازد تا تعداد کثیری از کارمندان بخش اناث وزارت معارف را با شیوه های نوین اداره , مدیریت , نظارت و ارزیابی آشنا نماییم"

این پروژه که به ارزش ۱۸ هزار دالر امریکائی راه اندازی گردیده مدت ۱۵ روز را در بر خواهد گرفت.

محترم محمد شاکر حبیب یار سکرترجنرال کمیسیون ملی یونسکو و آیسیسکو راه اندازی این چنین کارگاه ها را برای ارتقای ظرفیت کارمندان سود مند دانسته و به ادامه مستمر آن تاکید نمود قابل یاد آوریست که جلسه اول این کارگاه بعد از امضای تفاهمنامه دایر خواهد گردید.

پروسه توزیع و انتقال ۱۹.۸ میلیون جلد کتب چاپ شده آغاز شد

پروسه توزیع و انتقال ۱۹.۸ میلیون جلد کتب چاپ شده که اخیراً به گدامهای وزارت معارف

مواصلت و طی مراحل گردیده به مکاتب کشور آغاز گردید .

محمد کبیر حقمل رئیس نشرات و اطلاعات وزارت معارف که جریان توزیع و انتقال را از نزدیک بررسی میکرد در رابطه به سوال خبر نگار نشریه معارف چنین گفت : در مرحله اول به تعداد پنج میلیون جلد از کتابهای یاد شده به یازده ولایت شامل ولایت وردک ، ننگرهار ، لغمان ، پروان ، کاپیسا ، پنجشیر ، لوگر، کندز ، بغلان و ولایت کابل توسط وسایط نقلیه وزارت معارف انتقال گردید و توزیع ۱۱ میلیون جلد متباقی جریان دارد که به اسرع وقت تکمیل خواهد شد . درنظر است کتب یاد شده در قدم اول به ولایات گرمسیر و بعداً به ولایات سردسیر که فعلاً رخصتی زمستانی را سپری مینماید توزیع گردد .

موصوف همچنان افزود: مشبوع ساختن تمام مکاتب کشور با کتب درسی در اولویت وزارت معارف قرار دارد و رهبری وزارت معارف سعی مینماید تا از هر طریق ممکن برای فرزندان کشور کتب درسی را آماده و به دسترس آنان قرار دهد.

بازگشایی مجدد ۲۲باب مکتب در ولایت بدخشان

با استعانت خداوند عزوجل و حمایت بی دریغ مردم شریف ولسوالی یمگان ولایت بدخشان وتلاش های مستمر مسوولان ریاست معارف، شورا های حمایت از معارف و وساطت علمای کرام و متنفذین قومی ۲۲ باب مکتب که از یکسال بدینسو به اثری ناامنی ها مسدود گردیده بود دوباره بازگشایی و آماده خدمت برای سال جدید تعلیمی ۱۳۹۶ هجری شمسی گردید. با بازگشایی مجدد مکاتب یاد شده زمینه تعلیم برای حدود هشت هزار شاگرد که حدود ۵۰ فیصد آنرا دختران تشکیل میدهند، فراهم میگردد.

وزارت معارف افغانستان متعهد است که با همکاری شورای های حمایت مردمی، علمای کرام و متنفذین قومی مکاتب مسدود را در سایر ولایات بازگشایی و آماده خدمت برای آولاد وطن نماید .

د ننګرهار د پوهنې رياست کارکوونکو ته د ظرفيت لوړولو ورکشاپ پيل شو

د ننګرهار د پوهنې رياست او اړوند د پوهنې آمريتونو ۳۰۰ اداري کارکوونکو ته د ظرفيت لوړولو درې ورځنی روزنيز ورکشاپ پيل شو. دا ورکشاپ د ملګرو ملتونو د يونيسف اداري په مالي مرسته د کارکوونکو د وړتياوو د لوړولو په موخه جوړ شوی دی.

د ورکشاپ ګډونوالو ته د اداري او منجمنټ، دوسيه جوړولو، راپور، پلان او نورو اداري موضوعاتو په تړاو لارښوونې او معلومات ورکول کيږي.

د ننګرهار د پوهنې مسوولينو د ورکشاپ له ګډونوالو وغوښتل، چې ياديدونکي مسايل په سمه توګه وڅاري او په خپلو ادارو کې يې دې پلي کړي.

په محمدآغې ولسوالۍ کې وسلوالو يو ښوونځی سوځولی دی

د لوګر ولايت د محمدآغې ولسوالۍ د شهيد شهسوار د کتب خيلو د نجونو منځنی ښوونځی د هيواد د علم او پوهې دښمنانو لخوا سوځول شوی دی. په دې پيښه کې د ياد ښوونځي لس ټولګي او د ديني کتابونو په ګډون سلګونه ټوکه درسي کتابونه، اداري او تدريسي اسناد، لابراتواري وسايل، ميزونه او څوکۍ سوځېدلي دي. د کتب خېلو ښوونځي کې ۵۵۰ تنه نجونې زده کړې کوي، چې د لسو تنو رسمي ښوونکو له لوري يې تدريسي چارې پرمخ وړل کېږي.

د پوهنې وزارت رهبري د هيواد د علم او پوهې دښمنانو لخوا د ياد ښوونځي سوځول په کلکو ټکو غندي او له امنيتي ارګانونو غواړي، چې د يادې پيښې عاملين ژر تر ژره د قانون منګولو ته وسپاري.

سرمقاله:

زن در جامعهٔ اسلامی سزاوار ارج و احترام است

مقام و منزلت زن درجامعه اسلامی والاترین مقام است که در سایر ادیان ،مذاهب و فرهنگ ها به این پیمانه مورد ارج و احترام قرار نگرفته و به آن توجه صورت نمیگیرد . زن در جامعه اسلامی ، مادر ، خواهر ، عمه ، خاله ، مونس و همدم خطاب میگردد، واژه های شیرین که با شنیدن آن روح ادمی آرام پیدا میکند و آنان را فرشته گان نجات می پندارند ، مادر : کسی که جنت زیر قدم های آن نهفته است، خوشا به حال کسانی که با بدست آوردن قلبش واجب الجنت میشوند ، خواهر : کسی که باشنیدن نامش دردهای زندگی انسان با آن تقسیم میگردد ، عمه و خاله نیز مادرانی موجب ارج و احترام اند که بعد از مادرحقیقی مایوسی ها ، درد ها والام انسان با آنان تسکین میشوند، مؤنس و همدم آن کسی که بعد از عقد سپری کردن زندگی مشترک (نکاح) بار سنگین زندگی خوبی ها و زشتی ها ، دارایی و ناداری و فراز ونشیب های زندگی را همدوش با مرد به پیش می کشد و همدیگر را ، حمایت ، پرستاری و مواظبت مینمایند .(زن در جامعه اسلامی دارای حقوق ، و جایب و مکلفیت های خاص می باشند . قرانکریم می فرماید: ترجمه : (و زنان هم بالای شوهران شان به اندازهٔ حق دارند که شوهران بالای زنان شان دارند) ازآیت مبارک به صراحت معلوم میشود که زن و مرد با هم حقوق مساوی دارند و هیچ یکی از آنان نمیتواند حقوق یکدیگر را زیر پا کند ، حقوق زن بنابر احادیث نبوی معلوم است و آن اینکه هر چیزی که مرد می خورد و می پوشد باید برای زن خود نیز تهیه نماید، باعث آزار و اذیت آنان نشود ، در صورتی که مرد از آن خفه شود آنرا باید تنها نگذارد و شب را بیرون سپری ننماید و با آنان باید رفتار نیک صورت گیرد .

حضرت رسول اکرم (ص)می فرماید : ترجمه : در باره حقوق زن از خداوند (ج) بترسید یعنی درباره حقوق شان هیچ نوع کوتاهی نکنید و دریک حدیث دیگر می فرماید : ترجمه: خوبترین شما کسی است که با زن خویش رویه نیک میکند » آیات مبارک و احادیث پیامبر گرانقدر اسلام که در فوق از آن ذکر بعمل آمد یک جز کوچک از هدایات قرآنی و احادیث نبوی را در مورد حقوق زن نماینده گی میکند . در قرآن عظیم شان دو سورهٔ در مورد زن فرستاده شده که یکی بنام زن (نسأ) و دیگر آن بنام مریم است ،. حقوق ، و جایب و مکلفیت های زن در جامعه اسلامی و شریعت غرای محمدی به تمام معنی و ابعادش مورد توجه صورت گرفته و به آن مقام و منزلت والا قایل است.

هکذا هدایات پیامبر گرانقدر اسلام در مورد تعلیم و تربیه زن قابل توجه عمیق است که می فرماید : ترجمه : (حاصل کردن علم بالای هر مرد و زن مسلمان فرض است)بدین ترتیب اگر حقوق زن را در شریعت غرای محمدی به دقت نگاه کنیم تمام زوایای زندگی زن در جامعه اسلامی روشن گردیده و هیچ گونه حرج و کوتاهی در مورد حقوق زن در جامعه اسلامی وجود ندارد ، بلکه والا ترین مقام ، مقام زن است که مادر است و اولین مربی انسان که پیامبران ، علما و بزرگان از دامان آن بدنیا آمده وآراسته به جامعه انسانی تقدیم داشته اند .

عدول از احکام الهی ، احادیث نبوی و شریعت غرای محمدی و فرهنگ والای جامعه افغانی که در مطابقت کامل با دین مقدس اسلام قرار دارد جرم است .واین عدول به هر اسم و رسمی که صورت میگیرد با اسلام عزیز ارتبا ط ندارد ، فروختن دختران، در بد دادن ، دعوه گیر کردن ، نکاح اجباری ، گرفتن جیزهای دو طرفه ،مصارف هنگفت و طاقت فرسا عروسی ها ، طویانه، نوروزی ، براتی ،عیدی همه و همه رواج های ناپسند، زشت و نا میمون اند که تمام جار و جنجالهای فامیلی و خانواده گی از آن ناشی میگردد و شیرازه زندگی خانواده گی را درهم می شکند .این رواجها روال حقیقی جامعه اسلامی را خدشه دار ساخته که اصلاً به آن هیچ ارتباط ندارد .در فرجام از تمام استادان و معلمان گرانقدر آرزو مندیم که ذهن شاگردان بخصوص دختران عزیز کشور را با هدایات قرآنی و احادیث نبوی که یگانه راه نجات و زندگی آبرومندانه در هر دو عالم است روشن ساخته سطح دانش معنوی آنان را ارتقاء بخشند تا توانسته باشیم با ایجاد یک جامعه با غرور و سربلند که از چشمه زلال اسلام آب گیرند ، الگوی خوبی برای جوامع بشری سراسر دنیا باشیم و موجب پیروی.

د راستنیدونکو زده کوونکو په باب لاربود

په دې ورستیو کې له پاکستان څخه افغان مهاجرین په کتلوي ډول هیواد ته راستنیږي. ددې راستنیدونکو افغان زده کوونکو کورنۍ زیاتره په بیړه او عجله هیواد ته راځی او ددې امکان نه مومي چې دخپلو ماشومانو تعلیمي اسناد راوړي.

د پوهنې وزارت د پوهنې ټولو ولایتي ریاستونو ته هدایت ورکړی دی چې راستیدونکي زده کوونکي د اسنادو د لرلو او یا نه لرلو په صورت کې د ښوونځیو په مربوطه ټولګي کې شامل کړي چې د درس او زده کړې پروسه یې مختله نه شي او په عین وخت کې دې ورته درې میاشتې وخت ورکړل شي چې تعلیمی سوابق او اسناد راوړي.

ددې ډول زده کوونکو په منځ کې بیلابیلې کټه ګورۍ دي چې د هرې یوې په باب د پوهنې وزارت خپل روښانه دریځ په لاندې ډول وړاندې کوي.

۱- هغه افغان مهاجر زده کوونکې چې په پاکستان کې یې په افغان رسمي یا خصوصي ښوونځیو کې درس ویلی وي، باید ښوونځي او ټولګي ته تر معرفي کیدو وروسته تردرې میاشتو خپل اسناد راوړي.

- که د دوی والدین پردې کار ونه توانیږي، د پوهنې وزارت به د دوه میاشتو په اوږدو کې د مربوطه قونسلګریو د تعلیمي اتشو څخه اسناد را وغواړي او دا به کره کړي چې دغه ماشوم په رښتیا زده کوونکی و، که نه. او که زده کوونکی و، په کوم ټولګي کې و.
- که دکومو ښوونځیو د زده کوونکو اسناد پیدا نه شول، د تثبیت سویې ازموینې ته معرفي کیږي.

۲- هغه افغان زده کوونکي چې په پاکستاني ښوونځیو کې یې د افغان مهاجر په نوم زده کړې کړې دي، درسونو ته تر معرفي کیدو وروسته به درې میاشتې مهلت ورکول کیږي.

- که دوی اسناد ولري او په درې میاشتو کې یې دافغان قونسلګریو د پوهنې اتشو او خارجه وزارت له لارې حاضر کړي اخیستل کیږي به.
- که اسناد حاضر نکړي، له قونسلګرۍ څخه رسماً غوښتنه کیږي چې د دغه ډول زده کوونکو اسناد له پاکستاني ښوونځیو راوغواړي.
- که اسناد بیا هم راونه رسیږي، شاګرد به د سویې او ټولګي د تثبیت ازموینې ته راجع کیږي.

۳- هغه افغان مهاجر زده کوونکي چې دځینو معاذیرو او محدودیتونو له مخې یې په پاکستاني ښوونځیو کې د پاکستاني تبعه په نوم زده کړې کړې وي.

- دخپل افغان هویت تثبیت (دده تذکره، دده دپلار تذکره یا نور قانوني اسناد) او که په افغانستان کې پخوا کوم یا څو ټولګیه زده کړې کړې وي د هغه اسناد به وړاندې کوي.
- د پاکستاني ښوونځیو د مربوطه ښوونځي د زده کوونکي یو څه اسناد به ښیي، (د ښوونځي کارت، د نمرو جدول، نور تصادیق).
- که دغه اسناد په انټرنیټ کې د مربوطه ښوونځي په سایټ کې موجود وي، د هغه یوه چاپ شوې بڼه به دده د ښوونځي ثبوت ګڼل کیږي.
- که هیڅ اسناد حاضر نه کړای شی، د سویې او ټولګي د تثبیت ازموینې ته به راجع کیږي.

۴- د موسم تفاوت:

الف: هغه راستنیدونکي زده کوونکي چې د ګرم سیرو نه سرد سیرو او یا د سرد سیرو نه ګرم سیرو سیمو ته د څلورنیم میاشتني امتحان نه مخکې خپل تعلیمي اسناد را وړي د موجودو لوایحو مطابق دې ورسره اجراآت وشي.

ب: هغه زده کوونکي چې د څلور نیم میاشتنی آزموینې نه وروسته د ګرم سیرو نه سرد سیرو او یا د سرد سیرو نه ګرم سیرو سیمو ته د مهاجرت اسناد راوړي د حاضرۍ فیصدي دې ورته ۲۵ فیصده په نظر کې ونیول شي او اړونده مطابق اجراآت دې ورسره وشي.

۵- د نصابونو توپیر: که کوم راستنیدونکی افغان زده کوونکي په کوربه هیواد کې بل نصاب لوستی وي، د عمومي زده کړو لوی ریاست به دوی ته د سویې د تثبیت یو جلا میکانیزم او جلا پوښتنې جوړوي،چې د سویې او زده کړې د کچې معلومات یې وشي. بیا یې هغه ټولګي ته د بریالیتوب په صورت کې معرفی کوي چې په بل هیواد کې پکې زده کوونکی و. له هغه پرته به هغه ټولګي ته معرفی کیږي چې دی یې د سویې او ټولګي د تثبیت د ازموینې له مخې وړ وي.

۶. ژبې: که کوم افغان راستیدونکي زده کوونکي په بل هیواد کې له پښتو او دري پرته د هغه هیواد په تدریسي ژبو ټول درسونه ویلي وي او پښتو یا دری نه شي لوستلی او لیکلی، دوی ته به درې میاشتې وخت ورکول کیږي چې د ملي تدریسي ژبې/ ژبو لوست لیک زده کړي او بیا به له پورته کټه ګوریو څخه د یوې د حکمونو له مخې ورسره چلند وشي او په باب یې تصمیم ونیول شي.

۷- د سویې او ټولګي د تثبیت د ازموینې ډول:

الف: هغه زده کوونکي چې تر نهم ټولګي پورې ادعا لري چې درس یې تر نهم ټولګي پورې د هجرت په دیار کې لوستی او یا دهغه نه د لاندې ټولګي زده کړې ترسره کړي، د موجوده لوایحو پربنیاد د سن د مساعدت په صورت کې د معارف د ولایتی ریاستونو د هدایت په اساس به مربوطه ټولګیو کې شامل او د همدې صنف د کلنۍ ازموینې په تر سره کولو کې د بریالیتوب په صورت کې رسمی شامل او پورته صنف ته دې ارتقا ورکړل شي، او یا د ناکامۍ په صورت کې دې په همدې صنف کې پاتې او رسمي دې سیستم ته شامل شي.

ب: د ۱۰،۱۱ او ۱۲ ټولګي زده کوونکي د تعلیمي اسنادو پر بنیاد اړونده ټولګیوته شاملیدلای شي.

ج: که عمر یې د تثبیت شوي ټولګي په نسبت درې کاله یا تر هغه ډیر لوړ وي، د تسریعي زده کړو بدیل ورته ورکول کیږي، خو که ویې غواړي.

۸- د صنف او ټولګي د سوې د تثبیت ازموینې وخت او ځای.

دا ازموینه د حوت او سنبلې په میاشتو کې په ترتیب سره د سرد سیرو او ګرم سیرو سیمو له پاره اخیستل کیږي.

که په کوم ولایت کې ددغسې زده کوونکو ټول شمیر تر ۱۰۰ زیات و. په هماغه ولایت کې به د عمومي زده کړو د عمومی ریاست د هیئت تر نظارت لاندې اخیستل کیږي، او پارچې به یې په کابل کې کتل کیږي، که شمیر یې تر ۱۰۰ کم و. په کابل کې به د عمومي زده کړو په عمومی ریاست کې ترې ازموینه اخیستل کیږی.

یاودنه:

ددې لاربوود څخه هغه څوك ګټه اخیستلای شي چې هیواد ته د بیرته راستنیدو اسناد په لاس کې لري.

د عمومي زده کړو لوی ریاست به ددې ازموینو لپاره یو شفاف سیستم او میکانیزم جوړوي.

تازه غزل

ایمل مړوند

کلــه وي ملنــګ، کلــه ســاقي مړونــد
مــړه خــو بــس دغــه شــانته وي مړونــد
پام چې د محفل شمعې مو مړې نه شي !
صــبر شــئ! یــارانو چــې راځــي مړونــد
خــوب بــه د غــزل ښــاپیرۍ وکــړي پــرې
خــدای خــو بــه را ښــه کــړي دا ټپــي مړوند
ژونـد تــه ورکتـی نــه شــي، وېریــږي تــرې!
ســترګې پــه جیبونــو کــې ســاتي مړونــد
وخانــدي راوخانــدي مســکی شــي بــس!
وخــت ســره اوس دغــه چــل کــوي مړونــد
ډېــرو پــه پیــرۍ اوس هــم نیــولي دي
چــا ویــل پــه ښــکلو پســې مــری مړونــد
څــو کــه فاصــلې مــو تــر منــځ ډېــرې شــي
مــات چــې شــي نــو غــاړې تــه راځــي مړونــد
هغــه وخــت یــې ژونــد کــې حســاب کــړی دی
ســر چــې کلــه ســتا پــه مړونــد ږدي مړونــد

غزل

عشقری

کس نشــد پیــدا کــه در بزمــت مــرا یــاد آورد
مشــت خاکــم را مگــر بــر درگهــت بــاد آورد
یــک رفــیق دســتگیری در جــهان پیــدا نشــد
تا بــه پــای قصــر شــیرین نعــش فرهــاد آورد
در دل خــوبــان نمــی‌بخشــد اثــر آیــا چــرا
ســنــگ را آه و فغــان مــن بــه فریــاد آورد
آرزوی مــرغ دل زیــن شــیوه حیــرانم کــه چیســت
تــیر خــون آلــود خــود را نــزد صــیاد آورد
در صــف عشــاق مــی‌بالــد دل ناشــاد مــن
گــر بــه دشــنامی لــب لعــلت مــرا یــاد آورد
دل کــند لخــت جگــر را نــذر چشــم گلــرخان
همچــو آن طفلــی کــه حلــوا پیــش اســتاد آورد
باشــد آن روزی کــه آن شــوخ فرامُــش کــار مــن
یــاد از حــال مــن غمــگین نــاشــاد آورد
کیســت تــا از روی غمخــواری دریــن دشــت جنــون
بهــر دســت و پــای مــن زنجــیر فــولاد آورد
عشــقری از روی علــم و فــن نمــی‌ســازد غــزل
ایــنقدر مضــمــون نــو طبــع خــداداد آورد

خاوره

محمد جان فنا

توریمـه پـه رنـګ خـو سـره لعلونـه سـره ګـلان لـرم
غیـږ کـې د شـیرینې او لـیلا پـه شـان خوبـان لـرم
یـو سـر کـې مـې بڼ بوسـتان او شـنه شـنه چمنونـه دي
بل سر کې مې وچ دښت و بیدیا او شاړ ډاګونـه دي
ځان که دې لږ خوار کړ زه به جوړ درتـه ګلزار شـمه
زه کـه دې لـه یـاده ووتـم نـو بـه خـار زار شـمه
لاس دې کـړه ټـاکې ځـان خـولې چـې زه آبـاده شـم
وکـړم پرمختـګ نـړۍ کـې ډیـر پـه ښـه نـوم یـاده شـم
سـر لـه مانـه جـار کـړه ومـې سـاته لـه دښـمن څنـې
لاره کـې دننـګ نـاموس ویریـږه مـه کشـتن څنـې
مانـه پیـدا شـوی یـې فنـا زه سـتا جـوهر یمـه
مـا تـه کـم نظـر مـه کـوه ګـنج د سـیم او زر یمـه

خواص پنیرک

پنیرک مدر، ملین، تب بر، شیرافزا، مسکن، ضد عطش، آرام بخش وتقویت کننده ریه مـی باشـد. از گـل هـا و بـرگ هـای پنیرک در درمان ناراحتی های مجاری فوقانی تنفسی،معده،روده ها و به عنوان ملین به کار می رود. برای درمـان سـرفه و برنشیت می توانید ۲۵گرام از پنیرک را در یک لیتر آب جوش دم کرده و سپس در روز به مقدار ۲ الی ۳ گیلاس از آن را بیآشامید تا اثر درمانی آن را تجربه کنید. از این گیاه در ترکیباتی که برای درمان یرقان، زخم معده، سوزش مجرای ادرار و عفونت ها و انواع التهاب تهیه می شود بکار میرود. پنیرک در معالجه ناراحتی هایی نظیر: سوی هاضمه، انسداد کبد، ورم اعضای بدن (ورم حفره های بینی، ورم پروستات، ورم گوش، ورم دستگاه جنسی زنان و ورم کلیـه هـا) تحریـک دسـتگاه گوارشی، مجاری ادرار، مجاری تنفسی، نزله های ششی و برونش ها، سرفه، التهاب مخاط ها، اخلاط خـونی، ورم لـوزه هـا، سرخک، مخملک، آبله، و بیماری های کلیه و مثانه اثر درمانی ظاهر میکند. برای درمان گلو درد میتوانید غرغره ای غلـیظ جوشانیده برگ و گل پنیرک استفاده کنید، این غرغـره در رفـع تحریکـات مخـاط دهـان، ورم لـوزه هـا مـی توانـد نـافع باشد.کمپرس برگ و ریشه له شده پنیرک در درمان التهاب های سطحی بدن، جوش صورت و دانه های جلدی و تسـکین درد آنها شفابخش می باشد. برای رفع ناراحتی های بواسیر، برخی تومورهـا، ورم پلـک و... از اسـتعمال جوشـانده پنیـرک (بصورت کمپرس گرم و یا استحمام) می توانید نتیجه بگیرید. در مصارف خارجی پنیرک را در شستشـوها و پانسـمان هـا برای ناراحتی های پوستی و همچنین در آرامش بخشی و نرمی پوستهای ظریف و حساس بکار مـی برنـد، در ایـن مـوارد باید یک مشت از برگ پنیرک را به مدت ۱۲ دقیقه در۴ گیلاس آب جوش دمکرده استفاده کنید.

همچنین پنیرک در درمان التهاب مهبل نیز نقش موثری داشته و حتی موجب محکم شدن عضلات رحم می شود.

ارسالی: احمد رشاد

چهار بیتی

پشتونیم و تاجیکیم و اُزبک وبلوچ
یا ترکمن وهزاره ییم در یک کوچ
ما هموطنیم و زاده در یک خاکیم
هر چند که داده اند بزور مارا کوچ

ارسالی: یما رسولی

مولانا

گشاده دست باش ،جاری باش ،کمک کن (مثل رود)
باشفقت و مهربان باش (مثل خورشید)
اگرکسی اشتباه کردآن رابه پوشان (مثل شب)
وقتی عصبانی شدی خاموش باش (مثل مرگ)
متواضع باش و کبر نداشته باش (مثل خاک)
بخشش و عفو داشته باش (مثل دریا)
اگرمی خواهی دیگران خوب باشند خودت خوب باش (مثل آینه)
هر چه بیشتر به کسی عشق میورزیم ، بیشتر در اسرار هر چیز نفوذ می کنیم.

ارسالی: رفیع الله

فرهنگ

محمد اکرم وفادار

ملــبس چــې شــو انســان پــه لــوړ فرهنــګ
پوهــه، زده کــړه او مســلک یــې لــوړ آهنــګ
د ژونــدون د ټیــټ او پــاس نــه ســتړی نــه شــئ
تــوره ماتــه پــه قلــم کــړ مــو د اورنــګ
نومیــالی شــي نړیوالــو تــه خــادم شــي
پــه وینــا او پــه عمــل کــې وی یــو رنــګ
تــورې شــپې چــې پــه لوســتلو ســبا نکــړې
پــه آســانه پــه لاس نــه راځــي لونــګ
دې منــزل تــه رســیدل آســان مــه بویــه
بــا هدفــه انســان رســېږي نــه پلنــګ
د عظــیم ګلــبڼ دي لارې هــر خــوا خلاصــی
هغــه تــلای شــي چــې ګلــبڼ ســره هــم رنــګ
دغــه لار ده د عــالي انســان صــفتو
دی ګونګیــانو او نالوســتو تــه ګړنــګ

دوکتور محمد ابراهیم مجید سراج د پوهنې څلورویشتم وزیر

ګل آغا احمدي وردګ

ښاغلی پوهاند دوکتور محمد ابراهیم مجید سراج د ۱۳۰۳ هجري لمریز کال د لړم په میاشت کې زیږېدلی او د استقلال په

لېسه کې تر لومړنیو، منځنیو او ثانوي زده کړو وروسته په ۱۳۲۶ هجري لمریز کال د نوموړې لېسې څخه فارغ شوی دی. نوموړی همدارنګه په ۱۳۳۳ هجري لمریز کال د فېلو ساینس په څانګه کې د کابل پوهنتون د طب له پوهنځي څخه فارغ شوی دی. نوموړی په ۱۳۳۴ او ۱۳۳۵ کلونو کې په فرانسه او په ۱۳۴۲ او ۱۳۴۳ کلونو کې د امریکا په متحده ایالاتو کې د دوکتورا تر درجې پورې لوړ تحصیلات کړي او له هغه وروسته د طب په پوهنځي کې د ۶ کلونو لپاره د تدریس سپېڅلې دنده پرمخ بیولې ده. پوهاند سراج په نسایي ولادي روغتون، مېرمنو روغتون او د طب په پوهنځي کې د استاد، معالج او ډاکتر په توګه بریالۍ دندې اجرا کړې او د خپلو هېوادوالو خدمت یې کړی دی. نوموړي د ۱۳۵۵ هجري لمریز کال د کب د میاشتې په ۲۶ مه نېټه د پوهنې د وزیر په توګه په دنده ګمارل شوی دی. د ښاغلي دوکتور محمد ابراهیم مجید سراج بیوګرافي او انځور د نوموړي له وینا سره یو ځای د ۱۳۵۶ هجري لمریز کال د ورې د میاشتې د عرفان په مجله کې خپره شوې ده.

Weekly Marif Newspaper

A Wholesome, Balanced And Diligent Education System Guaranties The Development And Prosperity Of A Country

Established 2002, Issue No 206, Month November - December 2016

Ministry of Education Cultural and Social Issue

له احمدشاه بابا انستیتوت څخه ۴۳۰ تنه فارغ شول

د احمدشاه بابا د اداري او حسابدارۍ انستیتوت له اداري، منجمنټ او محاسبې څانګو څخه د ۱۸۰ نجونو په ګډون ۴۳۰ تنه فارغ شول. فارغ شویو کسانو ته د پوهنې وزارت د تخنیکي او مسلکي زده کړو د مرستیال پوهندوی رحیل محمد فرملي په ګډون د کابل په شهزاده ښار هوټل کې لویه غونډه جوړه شوې وه.

ښاغلي فرملي د یاد انستیتوت مشرۍ، ښوونکو، فارغ شویو محصلینو او د دوی کورنیو ته د فراغت مبارکي ووېله او هیله یې وښوده، چې د لوړو زده کړو د ترلاسه کولو لپاره هڅه او هاند وکړي او خپل ځانونه په ورځنیو علومو سمبال کړي.

نوموړي زیاته وکړه، چې د تخنیکي او مسلکي زده کړو مرکزونو د تعلیمي نصاب په لوړولو کې به تر ډېر وخته هڅه کوي او دا مرکزونه به په لوړو ښوونیزو میتودونو سمبال کړي.

د احمدشاه بابا د اداري او حسابدارۍ انستیتوت د پوهنې وزارت د تخنیکي او مسلکي زده کړو معینیت په چوکاټ کې فعالیت کوي، چې په سږني تعلیمي دوره کې ورڅخه د اداري، منجمنټ اومحاسبې په څانګو کې ۲۵۰ تنه هلکان او ۱۸۰ نجونې چې ټول ۴۳۰ تنه کېږي فارغ شوي او ټولنې ته د خدمت لپاره وړاندې شوي دي.

توجه به وضع معیشتی معلمان توجه به کیفیت معارف است

رهبری وزارت معارف به این باور است که یگانه راز مؤفقیت جوامع بشری در تحکیم هرچه بیشتر پایه های علم و دانش و تقویه بنیه مالی دست اندر کاران نظام معارف بخصوص معلمان و استادان گرانقدر وطن نهفته است از اینرو مجریان تطبیق برنامه های تعلیمی و تربیتی وزارت معارف در تلاش اند تا در پهلوی کمیت نظام معارف به کیفیت آن توجه جدی مبذول نمایند که این مأمول بدون توجه برای وضع معیشتی معلمان و کارمندان نظام معارف سوال بر انگیز خواهد بود.

یکی از مشکلات که فرا راه استادان و معلمان کشور قرار دارد عدم سر پناه و زندگی رقتبار و خانه بدوش آنان است که مانع پیشرفت و بلند بردن سطح تعلیمی و تربیتی استادان و معلمان گردیده؛ زیرا مطالعه، تحقیق و تجسس همه و همه به وقت فارغ و کافی و مصارف مالی نیاز دارد که متأسفانه کمتر استادان و معلمان امکانات آنرا در اختیار دارد. با توجه به نکات فوق خبرنگار نشریه معارف بخاطر دریافت حقایق در باره اعمار سر پناه، نمرات زمین و توزیع آن برای معلمان با محترم حبیب الله خوستی آمر شهرک های معلمین مصاحبه را انجام داده که باهم میخوانیم موصوف در رابطه به سوال خبرنگار ما چنین میگوید:

وزارت معارف از سال ۱۳۹۴ الی اخیر سال ۱۳۹۵ – ۶۸۴۷ جریب زمین را که ۱۲۳۷۸ نمره زمین می شود به معلمان گرامی در سراسر کشور توزیع نموده و یا توزیع آن جریان دارد .

آقای خوستی در مورد جزئیات ارقام فوق چنین می افزاید: وزارت معارف تا حال در ولسوالی های ولایت کابل از جمله در ولسوالی قره باغ ۱۴۰ جریب معادل ۲۶۳ نمره زمین در ولسوالی استالف ۳۲۴ نمره زمین ، در ولسوالی چهار آسیاب ۸۰۰ جریب معادل ۱۵۰۱ نمره زمین در ولسوالی خاکجبار ۵۰۰ جریب معادل ۵۵۰ نمره زمین، در ولسوالی شکردره ۵۰۰ جریب معادل ۶۸۲ نمره زمین در ولسوالی موسهی ۱۵۰ جریب معادل ۲۹۲ نمره زمین وهمچنان در ولایت پکتیکا ۵۰۰ جریب معادل ۱۰۰۴ نمره زمین ، در ولایت غزنی ۱۰۰۰ جریب معادل ۲۰۱۹ نمره زمین و در ولایت ارزگان ۲۰۰ جریب معادل ۴۰۰ نمره زمین ، به همین ترتیب در ولایت لوگر ولسوالی خوشی ۳۵۰ جریب معادل ۸۰۲ نمره زمین ، در ولسوالی محمد آغه ۶۰۰ جریب معادل ۹۰۷ نمره زمین، در ولسوالی برکی برک ۳۵۰ جریب معادل ۵۵۸ نمره زمین به همین ترتیب در ولایت دایکندی ولسوالی نیلی ۴۰ جریب معادل ۹۵ نمره زمین، در ولسوالی گیتی ۱۰۰ جریب معادل ۲۲۲ نمره زمین ، در ولایت بدخشان ۱۵۰ جریب معادل ۳۰۶ نمره زمین در ولایت فراه ۸۲۵ جریب معادل ۱۰۰۰ نمره زمین در ولایت بلخ چتمال اول ۲۰۰ جریب معادل ۶۳۹ نمره زمین، در چتمال دوم ۲۰۰ جریب معادل ۷۵۴ نمره زمین می شود .

توزیع شده یا آماده توزیع بوده و یا هم در جریان توزیع آن هستیم .

آقای خوستی در مورد اینکه برای سال آینده چه پلان های را روی دست دارید افزود : در ۳۴ ولایت کشور کار سروی و خط اندازی به پایان رسیده است .

همچنان ما پلان داریم که در سطح کشور حدود ۲۰۰۰۰ نمره زمین را به معلمان کشور توزیع نمایم .

آقای خوستی در مورد اینکه وزارت معارف به چه اندازه زمین جهت رفع مشکلات مسکن معلمان و کارمندان وزارت معارف ضرورت دارد افزود: به اساس پیشنهاد که به ریاست جمهوری کردیم ما حدود ۶۹۰۰۰ جریب زمین ضرورت داریم تابا توزیع آن به معلمان و کارمندان وزارت معارف مشکلات مسکن شان را مرفوع نماییم وپلان های هم روی دست داریم که تا پنج سال آینده هیچ معلم و کارمند وزارت معارف از بی سر پناهی شکایت نخواهد داشت .همچنان به اساس حکم رئیس جمهور کشور وزارت شهر سازی مکلف گردیده که با اعمار اپارتمانهای کم قیمت در داخل شهر و توزیع آن به اقساط طویل المدت معلمان و کارمندان وزارت معارف را کمک نماید

د لوګر عالي دارالمعلمین د نجونو تدریسي ودانۍ د جوړېدو چارې پیل شوې

د لوګر ولایت په عالي دارالمعلمین کې د نجونو لپاره د جلا تدریسي ودانۍ رغنیزې چارې د یو لړ رسمي مراسمو په ترڅ کې پیل شوې.

دغه ودانۍ په پاخه او اساسي ډول د نږدې ۱۳ میلیونه افغانیو په لګښت د هندوستان هېواد په مالي مرسته د لسو میاشتو په موده کې جوړېږي، چې ۸ درسي ټولګي، ۵ اداري خونې د کمپیوټر او لابراتوار ۲ څانګې او نورې اړینې ښوونیزې اسانتیاوې به ولري.

د یاد دارالمعلمین ښځینه محصلینو ته د هلکانو په تدریسي ودانۍ کې زده کړې ورکول کېږي، چې د دې ودانۍ له جوړېدو سره به ورته جلا تدریسي چاپېریال برابر شي.

د لوګر د پوهنې ریاست اوس مهال یو عالي دارالمعلمین او په پنځو ولسوالیو کې فعالې څانګې لري، چې د ۳۹۷ نجونو په ګډون ۸۷۱ تنه محصلین پکې پر نیمه لوړو زده کړو بوخت دي.

د دې ودانۍ د بنسټ ډېرې اېښودلو په مراسمو کې والي محمد حلیم فدایي، د ولایتي شورا رییس محمد ناصر غیرت، د پوهنې رییس انجنیر محمد اکبر ستانکزي، د دارالمعلمین رییس محمد قاسم فهیمي او یو شمېر نورو چارواکو ګډون کړی وو.

دلوګر د محمدآغي ولسوالۍ د ښوونکو د استوګني ښارګوټي پرانیستل

دلوګرد محمدآغي ولسوالۍ د ښوونکو د استوګنې ښارګوټی پرانیستل شو او ښوونکو ته د استوګنې د نمرو ویش لړۍ پیل شوه.

دغه ښارګوټی صنعتي پارک ته څېرمه د ګرداو په سیمه کې پر ۶۰۰ جریبه دولتي ځمکه کې جوړېږي، چې د ژوند ټولې آسانتیاوې په پام کې نیول شوي دي .

د محمدآغي د ښوونکو ښارګوټی د اوسیدني ۹۸۳ نمرې لري، چې یواځې د همدې ولسوالۍ ښوونکو ته پکې د کور جوړولو لپاره نمرې ور کول کیږي.

د دې ښارګوټي په افتتاحیه غونډه کې د ولسمشر ځانګړي سلاکار مولوي قمرالدین شینواري، د پوهنې وزارت د ښوونکو د ښارګوټو آمر حبیب الله خوستي، والي محمد حلیم فدایي، امنیه قوماندان لوی پاسوال عصمت الله علیزي، د پوهنې رئیس انجنیرمحمد اکبر ستانکزي، د مشرانو جرګې غړې ډاکټر محمد آصف صدیقي، د ولایتي شورا رئیس محمد ناصرغیرت، د محمدآغي ولسوال نصیراحمد امین، د ښوونځیو مدیرانو، سرښوونکو او ښوونکو ګډون درلود.

د یادونې وړده، چې د روان کال په اوږدو کې د لوګر د خوشي ولسوالۍ د ښوونکو ښارګوټي پرانیستل شوی او د بره کي برک ولسوالي د ښوونکو د ښارګوټي نمرې ویشلو ته چمتو دی .

مسوول مدیر: محمد نسیم "عیاد"

کنټرولوي: محمد کبیر حقمل- معراج زماني- استاد ګل رحمان رحمان
عبدالصبور غفراني- محمد اکرم وفادار

خبریال: – محمد اشرف رسولي – غلام سخي محمدي

کمپوز او ډیزاین: بریالي رحمانزی

شمېر: ۵۰۰۰

ډیجیټل: (۰۷۲۹۸۱۹۰۳۳)

ایمیل: marif.newspaper.moe@gmail.com

پته: دکابل ښار، محمد جان خان واټ، د پوهنې وزارت د نشراتو او اطلاعاتو ریاست، د پوهنې اوونیزې مدیریت